

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8020200621
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8020200621.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Z. C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXXX/XXB, XXX XX C., právne zastúpený JUDr. Peter Kvasňovský, advokát s.r.o., so sídlom Šancová 56, 811 05 Bratislava, IČO: 47 254 688 proti žalovanému: Mesto Prešov, Hlavná 73, 080 01 Prešov, IČO: 00 327 646, právne zastúpený JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, o určenie nadobudnutia vlastníckeho práva k časti pozemku vydržaním, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 24.01.2022 č. k. 7C/1/2021 - 161 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu žalobcu z a m i e t a.

II. Žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Predmetnou žalobou sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom novovytvoreného pozemku, parcely číslo XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² (ďalej aj sporný pozemok), vytvorenej z časti pozemku, parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. S.. Žalobca ku dňu podania žaloby bol vlastníkom pozemku, parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a na nej stojacej budove so súpisným číslom XXXX, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXX, k. ú. S.. K pozemku, parcele č. XXX/X je ako vlastníkom v katastri nehnuteľnosti vedený žalovaný v podiele X/X. Žalobca v žalobe tvrdil, že nadobudol vlastnícke právo k spornému pozemku (parcele č. XXX/X) vydržaním, titulom kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi predávajúcim T. O. a ním ako kupujúcim s tým, že v čase prevodu bol sporný pozemok ohraničený murovaným obvodovým múrom a kovovou bránou. Obrana žalovaného v konaní spočívala v tom, že v čase, keď žalobca nadobudol pozemok, parcelu č. XXX/X a na nej stojacu budovu so súpisným číslom XXXX do vlastníctva v roku XXXX vedel, že susediaci pozemok, parcela č. XXX/X, ani jej časť, nie je predmetom kúpy a že je vo vlastníctve žalovaného v podiele X/X.

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1 - 3, § 134 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v súdnej veci žalobca svoju dobromyseľnosť odvádza od

kúpnej zmluvy, ktorú mal uzatvoriť so T. O., a to dňa XX.XX.XXXX. Podľa názoru súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázaním jedného titulu, od ktorého odvádza svoju oprávnenú a dobromyseľnú dražbu, ale ani dobromyseľnosť. Zo samotných predložených listov vlastníctva, fotodokumentácie a v neposlednom rade aj z katastrálnej mapy musel si byť žalobca už v čase kúpy (XX.XX.XXXX) vedomý toho, že pozemok, parcela č. XXX/X, k. ú. S. je mestským pozemkom, navyše z kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX žalobca vedel, že nekupuje aj časť pozemku, parcely č. XXX/X. Súd neuveril tvrdeniam žalobcu, že pri kúpe pozemku, parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere XXX m², z definície druhu pozemku, ako zastavané plochy a nádvoria bol žalobca v presvedčení, resp. sa domnieval, že aj susediaci pozemok, parcela č. XXX/X, k. ú. S., ktorý bol zapísaný na úplnom inom liste vlastníctva (LV č. XXXX), je nádvorím k budove so súpisným č. XXXX, ktorú budovu nadobudol žalobca do svojho vlastníctva a že je súčasťou prevodu spolu s budovou aj sporný pozemok. Žalobca predložil k žalobe ako dôkaz fotografie sporného pozemku, z ktorých je podľa názoru súdu zrejmé, že sa jedná o murované parkovisko s dlažbou, ohraničenou múrom. Je preto absolútne vylúčené, aby sa žalobca pri nadobudnutí vlastníckeho práva k pozemku, k parcele č. XXX/X, k. ú. S. mohol domnievať, že ide o nesprávnu hranicu medzi pozemkami. Je zrejmé, že nejde o nesprávny priebeh hranice alebo nesprávne vytyčenie hranice po dĺžke alebo šírke pozemku, ale o úplne celistvú časť pozemku, parcelu č. XXX/X, k. ú. S., o ktorej nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že nesprávnym vytyčením hranice došlo k vzniku nového pozemku a k jeho vydržaniu. Z kópie katastrálnej mapy a z fotografií, ktoré predložil samotný žalobca vyplýva, že pozemok, parcela č. XXX/X vo vlastníctve žalovaného sa tiahne od Ulice K., pozdĺžne až po budovu, ktorá je vo vlastníctve žalobcu so súpisným číslom XXXX, na ulici D., pričom po pozemku, parcele č. XXX/X ako mestskom pozemku od nepamäti prechádza verejnosť z ulice D. na ulicu K. a naopak, z ulice K. na ulicu D.. Pozemok, parcela č. XXX/X slúži nielen na prechod pešo verejnosti, ale aj na prejazd motorovými vozidlami a vyúsťuje na zadné parkovisko k budove K. XX, ku prevádzke E. E. a k parkovaciemu priestoru, ktorý sa nachádza pred kovovou bránou a múrom, o ktorej časti pozemku (sporný pozemok) žalobca tvrdí, že ju vydržal. Súd uzavrel, že žalobca nie je, ani nebol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu je nadobúdaci titul k pozemku, parcele č. XXX/X, resp. k jej časti v jeho prospech, nakoľko vedel a musel si byť vedomý toho, že vlastnícke právo k pozemku, parcele č. XXX/X, resp. ku jej časti, nikdy nenadobudol od vlastníka Mesta S.. K tvrdeniu žalobcu, že ohliadka na mieste samom by preukázala, že sporný pozemok patrí k budove, ktorá je v jeho vlastníctve, súd uviedol, že takéto tvrdenie žalobcu nezakladá dobrú vieru žalobcu a ani ospravedlniteľný omyl na jeho strane. V tejto súvislosti súd poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 484/2015, v zmysle ktorého pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pri tom nespĺnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné plnenie alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

4. Žalobca v konaní nepreukázal, aby splnil podmienky vydžania v zmysle ust. § 134 Občianskeho zákonníka, t.j. aby bol oprávneným držiteľom sporného pozemku. Kúpna zmluva z XX.XX.XXXX, od ktorej žalobca odvíja držbu nepreukazuje dobromyseľnosť žalobcu. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu v žalobe, ale aj v prednese jeho právneho zástupcu na pojednávaní, že žalobca konal v ospravedlniteľnom omyle, súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1330/2006, podľa ktorého pri posudzovaní ospravedlniteľnosti omylu držiteľa sa vychádza z objektívnych hľadísk. V danom prípade sa nedajú aplikovať ustanovenia o ospravedlniteľnom omyle žalobcu, nakoľko sám vedel pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa XX.XX.XXXX, že nekupuje aj časť pozemku, parcely č. XXX/X, ktorá vlastnícky patrí žalovanému. Vôľa žalobcu smerovala len k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX. Navyše z evidencie údajov v katastri nehnuteľností, ktoré sú verejné, musel mať žalobca v čase kúpy vedomosť o tom, že vlastníkom susediaceho pozemku, ako aj časti ohradenej múrom pokrytej dlažbou a slúžiacej ako parkovisko je žalovaný. Žalobcovi preto nesvedčí žiaden titul nadobudnutia vlastníctva k spornému pozemku, a to ani putatívny a rovnako tu absentuje základný predpoklad nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, a to dobromyseľnosť žalobcu.

5. Pokiaľ právny zástupca žalobcu žiadal v konaní vykonať dôkaz nariadením znaleckého dokazovania k postaveniu múru a rovnako vypočítať osobu, od ktorej žalobca nadobudol vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX, súd návrhy na doplnenie dokazovania v celom rozsahu zamietol ako nedôvodné a nehospodárne. Súd zamietnutie navrhovaných dôkazov zo strany žalobcu, odôvodnil tým,

žeby nimi nedošlo k preukázaniu splnenia podmienok pre dobromyseľnosť žalobcu k nadobudnutiu spornému pozemku a rovnako tak aj k putatívneému titulu.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému vo vzťahu k neúspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zamietnutím návrhov na vykonanie dôkazov, ktoré boli a sú spôsobilé priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia, súd sťažil žalobcovi jeho dôkaznú pozíciu, čo sa premietlo v rozhodnutí súdu, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá. Súd nevykonal výsluch predchádzajúceho vlastníka a napriek žalobcovým námietkam neskúmal, či k vydržaniu došlo. Zamietol tiež návrh na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom, pritom tento mohol zistiť skutočnosti ohľadom veku stavby, obvodového plotu, ktorý oddeľuje pozemky sporových strán (preukazuje dobromyseľnosť), pričom odpovede na tieto skutočnosti by boli spôsobilé zmeniť vnímanie skutkového stavu zo strany konajúceho súdu. Výsluch žalobcu a jeho právneho predchodcu pána O. o ich subjektívnych pocitoch ohľadom dobromyseľnosti držby je podľa názoru žalobcu účelný a žalobca má za to, že práve výsluch navrhovaného svedka a posúdenie jeho subjektívneho pohľadu na držbu je pre konanie o žalobe kľúčové. Takýmto konaním sa súd vzdialil od možnosti priblížiť sa čo najbližšie k zisteniu skutočného skutkového stavu. Súd do dnešného dňa nepozná odpovede na podstatné otázky, kto postavil obvodový múr, prečo tento oddelil časť pozemku žalovaného a pričlenil ho k pozemku žalobcu, prečo žalovaný po celú dobu držby nenamietal užívanie sporového pozemku žalobcom, prečo žalovaný po celú dobu nenamietal nesprávne postavenie obvodového múru a prečo si žalovaný neohraničil svoj pozemok od pozemku žalobcu správne, aby tak predišiel podobným sporom. Sporný pozemok predstavuje parkovisko a žalobca a nájomníci v jeho mene sa o toto parkovisko počas celej doby držby starali, a to najmä odhňaním snehu, posypom povrchu v zime, vytrhávaním buriny v lete. Sporný pozemok (parkovisko) je dodnes v udržiavanom stave, pričom je zrejmé, že ak by žalobca do sporného pozemku neinvestoval prostriedky na jeho údržbu, tak by sa nenachádzal v stave, ako to vyplýva z fotografií. Žalobca nesúhlasí s názorom súdu, že nahliadnutím do katastrálnej mapy si mal byť vedomý, že pričlenené parkovisko nie je vo vlastníctve pána O.. V tejto súvislosti poukázal, že v roku XXXX neboli údaje z katastra nehnuteľností tak dôkladné a dostupné, ako ich poznáme dnes. Žalobca pri kúpe nehnuteľností preveril kto je vlastníkom nehnuteľností, obzrel si nehnuteľnosť, oboznámil sa s katastrálnou mapou a v rámci vlastného prieskumu a na základe tvrdení predchádzajúceho vlastníka nemal žiadne pochybnosti o tom, že parkovisko by nemalo patriť predchádzajúcemu vlastníkovi. Žalobca tak vykonal všetky kroky, ktoré judikatúra považuje za bežnú obozretnosť kupujúceho, to však súdu nepostačovalo a autoritatívne posúdil, že žalobcovi z náhľadu do katastrálnej mapy muselo byť zrejmé, že nejde o vlastníctvo pána O.. Žalobca za nehnuteľnosti uvedené v kúpnej zmluve zaplatil dohodnutú cenu 33.500.000 Sk (1.111.996,28 eur). V prípade, ak by išlo o kúpu nehnuteľností bez sporného pozemku, kúpna cena by bola zjavne neprimerane vysoká, najmä vzhľadom na rozlohu a dobu kúpy nehnuteľností. Žalobcova dobromyseľnosť sa preto zakladá aj vzhľadom na úhradu vysokej kúpnej ceny, kedy oprávnené predpokladal, že jemu odprezentovaný pozemok, za ktorý platí vysokú kúpnu cenu je vrátane parkoviska (sporného pozemku). Žalobca má za to, že so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný, že mu sporný pozemok patrí, pričom tento pocit nevychádzal čisto zo subjektívnych predstáv žalobcu, ale svedčal o tom najmä faktický stav nehnuteľnosti. Z fotografií a katastrálnych máp, ktoré boli súdu doručené spoločne so žalobou je zreteľne vidieť, že hranica, ktorú tvorí obvodový múr, nie je totožná s hranicou pozemku, parcelou č. XXX/X, že v skutočnosti neexistuje viditeľná hranica (plot), ktorá by odčleňovala pozemok žalovaného od pozemku žalobcu, pričom pri ohliadke nehnuteľností nie je možné voľným okom spozorovať, kde končí pozemok žalobcu a začína pozemok žalovaného. Súd sa nijako nevysporiadal s protichodnými tvrdeniami žalovaného, ktorý v konaní tvrdil, že žalobca užíva sporný pozemok neoprávnené a z toho dôvodu žalovaný od neho žiada bezdôvodné obohatenie za posledné dva roky, ale následne tvrdí, že žalobca sporný pozemok nemohol vydržať, nakoľko ide o mestský pozemok, ktorý slúži širokej verejnosti na parkovanie. Táto skutočnosť svedčí o tom, že skutkový stav tak, ako ho zistil súd prvej inštancie je vzdialený od skutočného. Samotná skutočnosť, že žalovaný žiada od žalobcu bezdôvodné obohatenie za užívanie sporného pozemku jasne preukazuje, že žalobca sporný pozemok užíva, a to aj podľa úvahy žalovaného. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie

žalobca vidí aj v tom, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa XX.XX.XXXX zamietol návrh žalobcu na zmenu účastníkov konania na strane žalobcu a nesprávne poučil žalobcu, že voči uzneseniu nie je možné podať odvolanie. Tým súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom založil vadu konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Na záver žalobca uviedol, že podmienky vydržania boli splnené, avšak súd ich neskúmal. Doba vydržania skončila dňom XX.XX.XXXX, kedy uplynula dobromyseľná a ničím nerušená 10 ročná držba žalobcom, čím ex lege došlo k vydržaniu sporného pozemku. Nakladanie s vecou ako vlastnou žalobca preukázal tým, že sporný pozemok najprv užíval sám, neskôr prostredníctvom tretích osôb v nájomnom vzťahu, vynakladal naň finančné prostriedky, ide o spôsobilý predmet vydržania - časť parcely a dobromyseľnosť bola deklarovaná z objektívnej i subjektívnej stránky, pričom do XX.XX.XXXX žalobca vykonával nerušený výkon vlastníckeho práva na spornom pozemku, o ktorom sa domnieval, že ho kúpil spolu s nehnuteľnosťami, zapísanými na LV č. XXXX. Z dôvodov vyššie uvedených rozsudok je nepreskúmateľný, súd odňal žalobcovi možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozsudku v rámci využitia riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie, alebo aby napadnutý rozsudok zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Žalovaný k podanému odvolaniu v písomnom vyjadrení uviedol, že rozsudok je vecne správny, vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, správneho vyhodnotenia dôkazov vo veci a správneho právneho posúdenia veci. V čase uzatvorenia kúpnej zmluvy žalobca si bol vedomý, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom k pozemku, parcele č. XXX/X, ktorý žalobca nadobudol na základe kúpy. Žalobca vo svojom vyjadrení z XX.XX.XXXX doslovne uvádza, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy si bol vedomý, že pozemok, parcela KNC XXX/X je susediacim pozemkom, k pozemku KNC XXX/X, ktorý nadobudol, čo vylučuje jeho dobromyseľnosť tak pri vstupe do údajnej držby, ako aj počas celého času údajnej držby a vylučuje jeho tvrdenia o tom, že práve kúpna zmluva je putatívnym (domnelým) právnym titulom vstupu do držby, nakoľko žalobca sám uviedol, že si bol vedomý, že pozemok, parcela č. XXX/X, z ktorého oddelil geometrickým plánom sporný pozemok, ku ktorému sa domáha určenia vlastníckeho práva je susediacim pozemkom. Z toho dôvodu je zrejmé, že bez právneho významu by bol výsluch navrhovaného svedka O. k veku a stavbe obvodového plotu, k cene nehnuteľnosti z roku XXXX a k tomu, ako by tento navrhnutý svedok odprezentoval parkovisko. Žalobca sa v odvolaní snažil vytvoriť teóriu, že v čase kúpy nevedel, že pozemok, parcela č. XXX/X, resp. jeho múrom ohraničená časť patrí žalovanému a že nebola súčasťou kúpnej zmluvy, pričom v rámci svojej teórie poukazuje na údajný ospravedlniteľný omyl, avšak jeho samotné písomné podanie zo dňa XX.XX.XXXX svedčí práve o opak. Žalovaný pritom poukazuje, že hranica medzi pozemkami, parcelou č. XXX/X a XXX/X nikdy nebola sporná, pričom z katastrálnej mapy je zrejmé, že pozemok, parcela č. XXX/X je len pozemok pod stavbou budovy so súpisným číslom XXXX, a teda že žalobca kúpnu zmluvou nadobudol len budovu a pozemok pod budovou a nie aj susediaci pozemok, parcelu č. XXX/X, resp. jeho časť. Hranica medzi pozemkami, parcelou č. XXX/X a č. XXX/X vedie hneď za budovou so súpisným číslom XXXX a nie na hranici obvodového múru. S. skutočnosti, kedy bol postavený obvodový múr, z akého dôvodu a prečo si žalovaný svoj pozemok neohraničil od pozemku žalobcu sú právne irelevantné. K tvrdeniam žalobcu, že on, resp. jeho nájomcovia sa starali o parkovisko (odhrňovali sneh, posypovali v zime povrch, resp. v lete vytrhávali burinu), išlo len o rovinu tvrdenia žalobcom bez unesenia dôkazného bremena. K tvrdeniam žalobcu, že sa domnieval, že nadobúdacím titulom je kúpna zmluva uzatvorená medzi ním a pánom O. dňa XX.XX.XXXX žalobca uviedol, že už v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy si žalobca bol vedomý, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom k pozemku, parcele č. XXX/X, ktorú na základe kúpnej zmluvy žalobca nadobudol. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu o dobromyseľnosti v uchopení sa držby sporného pozemku, nakoľko výmera pozemku žalobcu, parcely č. XXX/X je XXX m², pričom sporný pozemok ako novovytvorený pozemok, parcela č. XXX/X, vytvorený geometrickým plánom predstavuje výmeru XXX m², čo predstavuje XX % z celkovej výmery pozemku žalobcu, parcely č. XXX/X. S poukazom na uvedené nie je možné aplikovať žalobcom prezentovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/2941/2000 o uchopení držby cudzieho pozemku, nakoľko takýmto nezákonným a nedobromyseľným spôsobom by sa žalobca chopil cudzieho pozemku ďaleko presahujúceho 50 % výmery nadobudnutého pozemku. Žalobca evidentne nepochopil judikatúru ohľadne putatívneho nadobúdacieho titulu, že týmto je napr. neplatná zmluva o prevode nehnuteľností alebo osvedčenie o dedičstve, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné. Ak žalobca tvrdí, že nadobúdacím titulom je kúpna zmluva z XX.XX.XXXX, výsledky vykonaného dokazovania svedčia o tom, že za sporný pozemok žalobca neposkytol pánovi O. žiadne protiplnenie, nakoľko kúpna cena sa týkala len predaja budovy so súpisným číslom XXXX a pozemku,

parcely č. XXX/X, na ktorom je budova postavená. V zmysle písomného vyjadrenia zo dňa XX.XX.XXXX žalobca priznal, že vedel, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom, a preto je absolútne vylúčené, aby kúpna zmluva zo dňa XX.XX.XXXX bola domnelým nadobúdacím titulom, ktorý je nevyhnutný pre vydržanie pozemku. Nepravdivé a účelové sú tiež tvrdenia žalobcu, že v roku XXXX neboli údaje z katastra nehnuteľností tak dôkladné a dostupné, nakoľko od roku XXXX do roku XXXX sa evidencia katastrálnych máp, ani údaje o pozemku, parcele č. XXX/X a XXX/X nezmenili, ani spôsob zobrazovania na katastrálnych mapách. Jediné čo sa od roku XXXX do roku XXXX zmenilo je, že v súčasnosti existuje verejne dostupný okrem portálu katasterportál aj portál zbgis. K tvrdeniam žalobcu o užívaní sporného pozemku nájomcami žalovaný uviedol, že túto skutočnosť žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. V predloženej nájomnej zmluve nie je ani zmienka o parkovaní, a preto súd prvej inštancie správne uzavrel, že sama detencia pozemku na vydržanie nestačí. Tvrdenie žalobcu o nesprávnom poučení súdom prvej inštancie v uznesení o zamietnutí návrhu na zmenu účastníka na strane žalobcu je absolútne právne nesprávna a je v zjavnom rozpore s explicitnou úpravou CSP o zmene účastníka konania a o zmene žaloby. Preto ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nie je daný. Žalobca mohol pri normálnej opatrnosti z kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj z údajov z katastra nehnuteľností jednoduchým spôsobom zistiť, že ohradená časť pozemku, parcela č. XXX/X je vo vlastníctve žalovaného. Rovnako z kópie katastrálnej mapy, ako aj prípadného geodetického zamerania hraníc pozemkov, muselo byť žalobcovi pri normálnej opatrnosti zrejmé, že pozemok, parcela č. XXX/X patrí žalovanému, vrátane časti ohradenej murovaným plotom. K tvrdeniu žalobcu o tom, že konal v ospravedliteľnom omyle, žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1330/2006 zo dňa 29.06.2007, v ktorom sa uvádza, že pri posudzovaní ospravedliteľnosti omylu držiteľa sa vychádza z objektívnych hľadísk; preto neskúsenosť držiteľa, resp. nižšia úroveň vzdelania, ktoré dosiahol, nie sú významné. Navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazat žalobcu nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Na uvedené vyjadrenie žalovaného reagoval žalobca s tým, že trvá na dôvodoch, ktoré uviedol v odvolaní. Rozsudok je nesprávny, predčasný, arbitrárny, neudržateľný a nepreskúmateľný. Tvrdenie žalovaného, že žalobca vedel o skutočnosti, že susedný pozemok je vo vlastníctve žalovaného, žiadnym spôsobom nevyvracia dobromyseľnosť držby sporného pozemku. Tvrdenie žalovaného, že vykonané dokazovanie je dostatočné sú účelové, je logické, že žalovaný nebude namietat nesprávne zistený skutkový stav, nakoľko bolo rozhodnuté v jeho prospech. Žalovaný uvádza, že výsluch pána O. nie je potrebný, nakoľko by sa ním nič nedosiahlo a následne konštatuje, že pán O. vedel, že sporný pozemok nie je jeho, pričom uvedená skutočnosť nie je zrejmá ani jednej strane sporu, ani konajúcemu súdu, nakoľko výsluch svedka neprebehol, a teda nie je na mieste konštatovať, či bol resp. nebol v ospravedliteľnom omyle už pán O.. Pre zistenie, či sa pán O. naozaj domnieval, že sporný pozemok je v jeho vlastníctve, a teda či mohlo k vydržaniu dôjsť i skôr je potrebný jeho výsluch. Do dnešného dňa táto kľúčová otázka nebola v konaní potvrdená ani vyvrátená, preto akékoľvek konštatovanie zo strany žalovaného je bezpredmetné a zavadzajúce. Žalobca ešte na pojednávaní pred prvostupňovým súdom predložil kúpnu zmluvu s uvedenou kúpnu cenou, s ktorou sa žalovaný riadne oboznámil. Z tejto kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva vysoká kúpna cena, ktorú by žalobca neuhradil, ak by si bol vedomý, že sporný pozemok nie je súčasťou nadobúdaných nehnuteľností. A tento dôkaz bol súdu zo strany žalobcu v konaní predložený, nejde v žiadnom prípade o nové skutočnosti. Ďalej uviedol, že od začiatku sporu konzistentne uvádzal, že o spornosti sporového pozemku (parkoviska) sa dozvedel až z výzvy žalovaného, a keďže bol dobromyseľným držiteľom sporného pozemku, nemal najmenší dôvod zájsť k notárovi, aby mu osvedčil vydržanie sporného pozemku, lebo bol presvedčený o tom, že sporný pozemok už je v jeho vlastníctve na základe platnej a účinnej kúpnej zmluvy. Tvrdenia žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu sú zhrnutím nepochopenia a neznalosti skutkového stavu a žalovaný používa nerelevantné tvrdenia, ktoré nijakým spôsobom nevyvracajú žalobcove tvrdenia uvádzané v odvolaní.

10. Na uvedené vyjadrenie reagoval žalovaný tak, že právny zástupca žalovaného osobne sa bol presvedčiť o pomeroch na mieste samom, a tieto sú dôkazom toho, že žalobca sa len snaží difamujúcimi tvrdeniami na adresu žalovaného vyvolať dojem, že nikto nepochopil jeho žalobné tvrdenia. Pravda je však taká, že žalobca si bol dlhodobo vedomý čo bolo predmetom kúpnej zmluvy z roku XXXX, aký pozemok s akou výmerou kupoval a až po doručení výzvy od žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, si žalobca vytvoril účelovú teóriu, že sa jedná o pozemok, ktorý nadobudol vydržaním. Na záver zhrnul, že žalobca mohol pri normálnej opatrnosti z kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj z údajov z katastra nehnuteľností jednoduchým spôsobom zistiť, že ohradená časť pozemku, parcela č. XXX/X je vo vlastníctve žalovaného. Rovnako z kópie katastrálnej mapy, ako aj prípadného geodetického

zamerania hraníc pozemkov muselo byť pri normálnej opatrnosti a objektívnosti žalobcovi zrejmé, že pozemok, parcela č. XXX/X patrí žalovanému, vrátane časti ohradenej murovaným plotom.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli, ako aj webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnymi skutkovými zisteniami a namietanou inou vadou konania, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II.ÚS 78/05).

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Pre úplnosť odvolací súd udáva ešte nasledovné.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak sice aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov, alebo vyjadrení strán nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

17. Podľa § 129 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

18. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

19. Podľa § 134 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

20. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona(ex lege), pri splnení nasledovných zákonom požadovaných predpokladov:

- a) musí ísť o spôsobilý predmet vydržania,
- b) držba musí byť oprávnená,
- c) držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby.

Výsledkom splnenia všetkých zákonom požadovaných predpokladov vydržania je nadobudnutie vlastníckeho práva k veci vydržiteľom, a to okamihom uplynutia vydržacej doby.

21. Po ustálení súdom prvej inštancie o naliehavosti právneho záujmu na požadovanom určení, s ktorým názorom sa odvolací súd stotožňuje, bolo potrebné vysporiadať sa s týmto originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním a predovšetkým s tvrdenou dobromyseľnosťou.

22. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu [prípadne aj len domnelého (putatívneho)] nadobudnutia vlastníctva. Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. Takýmto domnelým titulom môže byť v praxi napríklad (a) dedičské rozhodnutie o nadobudnutí veci, ktorá však v čase smrti poručiťľa objektívne nepatrila do jeho majetku, (b) neprávoplatné rozhodnutie súdu určujúce vlastníctvo veci, (c) kúpna alebo darovacia zmluva, ktorá je z niektorého dôvodu neplatná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. apríla 2017, sp. zn. 3Cdo/17/2016).

23. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok vydržania v zmysle ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal vydržanie, a to ani titulom kúpnej zmluvy (XX.XX.XXXX) a nepreukázal ani dobromyseľnosť. Žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno, nakoľko ním tvrdené skutočnosti nevyplývajú z listinných dôkazov ním navrhnutých. Žalobca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie tvrdil, že do držby sporného pozemku vstúpil titulom kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX, pričom vychádzajúc z obsahu zmluvy žalobcovi už v čase kúpy (XX.XX.XXXX), muselo byť zrejmé a jasné, že do vlastníctva nadobúda len pozemok, parcelu č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², že ide o pozemok pod stavbou budovy so súpisným číslom XXXX.

24. Uvedené korešponduje so samotným vyjadrením žalobcu z XX.XX.XXXX, v ktorom žalobca uviedol: „V čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy si bol žalobca vedomý, že pozemok CKN č. XXX/X je susediacim pozemkom k pozemku CKN č. XXX/X, ktorý na základe kúpnej zmluvy nadobudol.“ (č. l. 77 spisu). V zmysle tohto písomného podania vyplýva, že žalobca vedel, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom, a preto je vylúčené, aby kúpna zmluva z roku XXXX bola domnelým nadobúdacím titulom, ktorý je nevyhnutným pre vydržanie pozemku. Ak by zmluvné strany kúpnej zmluvy, pán O. a žalobca mali čo i len teoretickú snahu previesť aj sporný pozemok (ktorý navyše pán O. v tom čase ani nevlastnil), uvedená skutočnosť by sa premietla do kúpnej zmluvy, čo sa však neudialo, nakoľko obe strany kúpnej zmluvy vedeli, že sporný pozemok je vo vlastníctve žalovaného. Až po výzve žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobca sa predmetnou žalobou začal domáhať určenia vlastníckeho práva k spornému pozemku. Tiež z katastrálnej mapy v dobe kúpy muselo byť žalobcovi zrejmé, že pozemok, parcela č. XXX/X je pozemok pod stavbou so súpisným číslom XXXX, a preto pri uzatváraní kúpnej zmluvy si bol vedomý skutočností, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom k pozemku, parcele č. XXX/X, ktorý žalobca nadobudol kúpou. Keďže žalobca už pri kúpe si bol vedomý, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom k jeho pozemku, uvedená vedomosť vylučuje dobromyseľnosť žalobcu pri vstupe do držby a vylučuje jeho tvrdenia, že kúpna zmluva je putatívnym (domnelým) právnym titulom vstupu do držby. Skutočnosť, kedy bol postavený obvodový múr na spornom pozemku a prečo si žalovaný neohraničil svoj pozemok od žalobcovho pozemku sú v súdnej veci právne irelevantné. Hranica medzi susediacimi pozemkami, parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X vedie hneď za budovou so súpisným číslom XXXX a nie na hranici obvodového múru a prebiehajúca hranica medzi susediacimi pozemkami nikdy ani nebola sporná.

25. Súd prvej inštancie si na vykonanie dokazovania vyžiadal listiny z Okresného úradu S., katastrálny odbor, kúpnu zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, z ktorej zistil, že v uvedenej kúpnej zmluve nie je žiadna zmienka o nadobudnutí čo i len časti pozemku, parcely č. XXX/X do vlastníctva žalobcu. Žalobca za sporný pozemok neposkytol žalovanému žiadne protiplnenie, a preto je možné uzavrieť, že v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy si žalobca bol vedomý, že pozemok, parcela č. XXX/X je susediacim pozemkom k pozemku, parcele č. XXX/X, ktorý nadobudol na základe kúpnej zmluvy, a preto je vylúčené, aby kúpna zmluva zo dňa XX.XX.XXXX bola tým domnelým nadobúdacím titulom, ktorý je nevyhnutný pre vydržanie sporného pozemku.

26. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázaním svojej oprávnenej a dobromyseľnej držby. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vec aj správne právne posúdil a po vykonanom dokazovaní rozhodol vecne správne. Pokiaľ ide o odvolací dôvod, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom založil vadu konania, keď uznesením z 12.10.2021 zamietol návrh žalobcu na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu, odvolací súd poukazuje na ust. § 80 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv, alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva, alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli. Citované ustanovenie vychádza z rešpektovania dispozičnej zásady v občianskom súdnom konaní. Z ustanovenia § 80 ods. 2 CSP vyplýva, že súd vyhovie návrhu podľa ods. 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva, alebo povinností a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Keďže žalobca v konaní neosvedčil existenciu prevodu vlastníckeho práva k spornému pozemku, ktorý bol vytvorený z časti pozemku, parcely č. XXX/X, ku ktorej je ako vlastník v katastri nehnuteľností zapísaný žalovaný, nedošlo ohľadom sporného pozemku k prevodu práv a povinností na iný subjekt, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak návrh žalobcu na zmenu účastníka na strane žalobcu ako nedôvodný zamietol.

27. Nevykonanie navrhovaných dôkazov súdom prvej inštancie (znalecké dokazovanie a výsluch svedka O.) odvolací súd nehodnotí ako odňatie možnosti konať pred súdom. Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práva a právom chránených záujmov. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu pôjde vždy aj vtedy, ak hrubé vady v postupe prvoinštančného súdu spôsobili, že strane sporu bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom. Prvoradou povinnosťou súdu je tiež zabezpečiť svojou činnosťou výkon spravodlivosti. Navrhované dôkazy odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonať, nakoľko podstatné pre vyriešenie veci bolo právne posúdenie veci, čo súd prvej inštancie dostatočne a správne hodnotil aj bez znaleckého dokazovania a výsluchu navrhnutého svedka. Otázky, ktoré žalobca návrhom dôkazov chcel vyriešiť, neboli pre posúdenie veci potrebné.

28. Odvolací súd pripomína, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

29. Ostatnými odvolacími námietkami sa odvolací súd bližšie nezaoberal, pretože z podaného odvolania nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by odvolateľ mohol tieto námietky relevantne uplatniť.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené správne postupoval súd prvej inštancie, pokiaľ žalobu žalobcu zamietol a so zreteľom na to, že správny je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, odvolací súd

postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

31. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).